

Uitvoeringsprogramma 2015

en Eindrapportage uitvoeringsprogramma 2013-2014

*De waarde van cultuur
Cultuurbeleid Provincie Noord-Holland
2013-2016*

Versie 18 november 2014

Inleiding

Met *De waarde van cultuur*, het cultuurbeleid 2013-2016, hebben Provinciale Staten de inhoudelijke beleidskaders vastgesteld. Door middel van tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma's geven wij invulling aan de uitvoering van het beleid. In de Kaderbrief 2015 zijn meerjarige bezuinigingen op cultuur aangekondigd. In totaal zal de cultuurbegroting vanaf 2017 met € 2.754.000 worden gekort. Een deel van deze korting zal al in 2016 ingaan. De totale korting betreft bijna een derde van het totale beschikbare provinciale cultuurbudget (dus exclusief rijksmiddelen, bijvoorbeeld voor monumenten). Gezien de grote schaal van deze bezuinigingen op cultuur vanaf 2016 en gezien de provinciale verkiezingen in maart 2015, stellen wij nu alleen voor 2015 een uitvoeringsprogramma op. In ons beleidskader *De Waarde van Cultuur* hebben wij verder aangekondigd dat wij na twee jaar een tussenevaluatie uitvoeren van het cultuurbeleid. Wij achten het mede om bovenstaande redenen, beter om ons cultuurbeleid medio 2015 kwalitatief te evalueren. De gevolgen van de bezuinigingen en de uitkomsten van de evaluatie in 2015 gebruiken wij voor een heroriëntatie op het cultuurbeleid vanaf 2016. In deze notitie blikken wij wel terug op de belangrijkste resultaten van het uitvoeringsprogramma 2013-2014. Een compleet overzicht van de resultaten is in bijlage ter informatie bijgevoegd. Op hoofdlijnen borduurt het Uitvoeringsprogramma 2015 voort op het uitvoeringsprogramma 2013-2014. Een analyse van de resultaten heeft in sommige gevallen geleid tot nieuwe en aangescherpte activiteiten in 2015. In de bijlage is een volledig overzicht van onze activiteiten in 2015 opgenomen.

Terugkijkend op het uitvoeringsprogramma 2013-2014 concluderen wij dat wij na een iets langere aanloopperiode in 2013 nu op koers liggen om begin 2015 onze resultaten te hebben gerealiseerd. Het thema Cultuur en Ruimte behoort al jaren tot de kerntaken van de provincie. Een belangrijk resultaat is de ontwikkelde monumentenmonitor die het mogelijk maakt om de komende jaren ons monumentenbeleid meer opgave- en gebiedsgericht in te zetten en te koppelen aan ruimtelijke- economische opgaven. Cultuur en Economie en Culturele Infrastructuur zijn nieuwe thema's, waarbij de uitdaging ligt in de vormgeving van de nieuwe provinciale rol, van subsidiegever naar verbinder, netwerker en kennismakelaar. Voor beide thema's geldt dat wij in onze uitvoering op zoek zijn gegaan naar de juiste invulling van onze provinciale rol. Dit heeft geleid tot verschillende projecten en activiteiten, die ons inzicht hebben gegeven hoe wij deze rollen het beste kunnen invullen. De opgedane ervaring met bijvoorbeeld het instrument regionale beeldverhalen en de Cultuurimpuls in de MRA vormt een goede basis voor de keuzes in het uitvoeringsprogramma 2015. De uitkomsten van de onderzoeken naar doeltreffendheid van de subsidies voor monumenten en de Cultuurcompagnie leiden eveneens tot verdere aanscherping van ons beleid.

De structurele korting op het cultuurbudget in 2016 en 2017 hebben gevolgen voor het cultuurbeleid. Het betreft een groot deel van de boekjaarsubsidie van de Cultuurcompagnie, waaronder de Karavaan en Plein C vanaf 2016 en UIT-in-Noord-Holland vanaf 2017. De boekjaarsubsidie van de Monumentenwacht zal geheel worden stopgezet vanaf 2017. Tot slot worden vanaf 2016 de middelen voor creatieve industrie en vanaf 2017 de overige middelen voor het thema Cultuur en Economie beëindigd. In 2015 blijft het financiële kader gelijk. Vooralsnog gaan wij er van uit dat bovengenoemde activiteiten volgend jaar door de uitvoeringsorganisaties conform afspraak worden uitgevoerd. Desondanks verwachten wij dat de bezuinigingen vanaf 2016 mogelijk al gevolgen gaan hebben voor onze activiteiten in 2015. Met de Cultuurcompagnie NH hebben wij afgesproken dat het Activiteitenplan 2015 medio volgend jaar, na besluitvorming over de Kaderbrief 2016, waar nodig eventueel zal worden bijgesteld.

Naast de bezuinigingen zijn er ook andere factoren van invloed op het cultuurbeleid. Uit het in 2014 verschenen provinciale rapport 'Demografische ontwikkeling in Noord-Holland' blijkt dat de bevolkingsopbouw in Noord-Holland de komende decennia sterk zal veranderen. De

Metropoolregio Amsterdam (MRA)

De Metropoolregio Amsterdam behoort tot de Europese top vijf van economisch sterke regio's. De MRA is de sterkste economische regio van het land, met als belangrijke kenmerken een hoge bevolkingsconcentratie, veel internationale bedrijvigheid en een dicht netwerk van internationale verbindingen. De MRA heeft een enorme hoeveelheid aan cultuur en culturele instellingen, die bovendien van zeer hoog niveau zijn. Sterker nog: nergens ter wereld is de dichtheid aan hoogwaardige cultuur en erfgoed per vierkante kilometer zo hoog als in de MRA. Cultuur inzetten helpt om de economische concurrentiepositie van de MRA te verstevigen en om (een ander type) bezoekers aan te trekken. Een intensievere samenwerking tussen toerisme en cultuur draagt hier aan bij. In de MRA wordt middels de 'Cultuurimpuls' binnen het thema Culturele Infrastructuur ingezet op een intensievere samenwerking en kennisuitwisseling op het gebied van cultuur en erfgoed.

bevolkingsgroei zal afnemen waarbij vooral sprake zal zijn van vergrijzing en ontgroening. Dit zal onder meer leiden tot een groeiende behoefte aan woningen en voorzieningen voor ouderen. Ook de beroepsbevolking zal dalen. Tot slot is een verandering te zien van suburbanisatie naar verstedelijking. De opgave binnen de provincie verschilt aanzienlijk: de groei van de metropoolregio Amsterdam als economische motor van de Nederlandse economie versus de transformatieopgave in Noord-Holland Noord (zie kaders). Deze opgaven vragen om maatwerk. In het Uitvoeringsprogramma 2015 anticiperen wij waar mogelijk op deze verschillende ontwikkelingen.

Per thema gaan wij kort in op de invloed van deze ontwikkelingen op het cultuurbeleid. Door middel van een terugblik op het uitvoeringsprogramma 2013-2014 beschrijven wij onze belangrijkste resultaten en inzichten. Tot slot beschrijven wij per thema op hoofdlijnen het Uitvoeringsprogramma 2015.

Cultuur en Ruimte

Landschap en cultuurhistorie zijn belangrijk voor de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Als identiteitsdragers van het landschap, maar ook recreatief en toeristisch. In de MRA speelt erfgoed een belangrijke rol in de aantrekkingskracht van de metropool. Toegankelijk erfgoed buiten de stad Amsterdam kan helpen om de recreatieve en toeristische druk op de stad te verlichten. Erfgoed is gezien de aard en de ontstaansgeschiedenis niet altijd even goed toegankelijk en bereikbaar. Bereikbaarheid blijft een opgave, waarbij ontsluiting via openbaar vervoer en betere recreatieve verbindingen kansrijk zijn. Demografische ontwikkelingen, zoals verstedelijking, zorgen voor trek naar de stad met als gevolg meer leegstand (van monumenten) in het landelijk gebied. Dit is een groter probleem in NHN dan in de MRA. De demografische ontwikkelingen en veranderende woningbehoefte hebben invloed op het landschap en cultuurhistorie. Zo stoppen de komende jaren veel boeren met hun agrarische activiteiten waardoor veel stolpboerderijen hun functie verliezen met herbestemming of sloop als gevolg. Ook de schaalvergroting van de landbouw en de transformatie van erven hebben invloed op het landschap.

Terugblik 2013-2014

Met het thema Cultuur en Ruimte geven wij invulling aan onze kerntaken op het gebied van erfgoed. In onze traditionele rol als investeerder leveren wij een bijdrage aan de restauratie en onderhoud van Noord-Hollandse monumenten. In 2013 hebben wij onderzoek laten doen naar de doeltreffendheid van onze uitvoeringsregelingen rond restauratie en onderhoud van zowel provinciale- als rijksmonumenten. Hoewel de regelingen doeltreffend zijn, blijkt dat de mate van doeltreffendheid beter te bepalen is als de bouwkundige staat van de monumenten bekend is. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek hebben wij een Monumentenmonitor opgesteld. De Monumentenmonitor geeft inzicht in de bouwkundige staat van alle provinciale- en rijksmonumenten (zonder woonfunctie). Hiermee hebben wij een beter beeld van de restauratie- en herbestedingsopgave. Ook zijn wij nu beter in staat een relatie te leggen tussen ons monumentenbeleid en gebiedsgerichte ruimtelijke- economische opgaven. De nulmeting voor de MRA is inmiddels opgeleverd. Algemeen kan gesteld worden dat de staat van onderhoud van monumenten in de MRA goed is te noemen. De monumenten zonder woonfuncties in de MRA staan er ten opzichte van het landelijk gemiddelde iets gunstiger voor. De restauratiebehoefte ligt net onder het landelijke gemiddelde van 10%. De categorieën religieus erfgoed en industrieel erfgoed kennen de grootste restauratie- en herbestedingsopgave in de MRA.

Mede door de economische crisis en het als gevolg daarvan teruglopen van middelen bij overheden en private ontwikkelaars, zien wij een toename van het aantal subsidieaanvragen binnen de uitvoeringsregelingen voor monumenten en herbesteding voor rijksmonumenten. Wij konden in 2014 aan slechts 2/3 van de subsidieaanvragers daadwerkelijk een subsidie verlenen (aanvragen: 58 voor totaal: 9,5 miljoen euro; totaal beschikbaar 5,7 miljoen euro). De druk op ons budget vraagt ons om prioriteiten te stellen, waarbij de opgave voortkomend uit de

Noord-Holland Noord (NHN)

In Noord-Holland Noord is de belangrijkste opgave om te anticiperen op de demografische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen lijken onomkeerbaar en leiden tot een transformatieopgave. De bevolkingsgroei stagneert en vergrijzing en ontgroening zullen leiden tot het verdwijnen van (culturele) voorzieningen en leegstand. Ook de vraag zal veranderen. Bij voorzieningen gaat het uiteindelijk niet om (nabije) beschikbaarheid, maar om bereikbaarheid. Leegstand en de daarmee samenhangende herbestedingsopgave van monumenten zal in NHN een belangrijke opgave worden. Om de NHN aantrekkelijk te maken om in te wonen of te bezoeken is een goede regionale branding van het gebied noodzakelijk. Karakteristieke landschappen en monumenten zijn hiervoor kansrijke identiteitsdragers.

Monumentenmonitor leidend kan zijn. De opdracht voor het opstellen van de monumentenmonitor voor NHN is in voorbereiding. Naar verwachting zal religieus erfgoed in NHN ook een belangrijke restauratie- en herbestemmingsopgave zijn.

Ook door middel van de herijking van de provinciale monumentenlijst hebben wij meer focus aangebracht in ons monumentenbeleid. In 2013 zijn wij begonnen met het uitschrijven van monumenten en deze voor te dragen voor gemeentelijke bescherming. Een goede overdracht vraagt om een zorgvuldig proces en hiervoor hebben wij meer tijd nodig dan op voorhand gedacht. Inmiddels hebben wij van de 90 monumenten 38 monumenten uitgeschreven en overgedragen aan gemeenten. Tevens zijn 16 monumenten in procedure gebracht. De herijking heeft ook geleid tot het toevoegen van enkele nieuwe monumenten. Wij verwachten dit proces in 2015 af te ronden.

Belangrijke resultaten 2013-2014

- Huis van Hilde opgeleverd
- Monumentenmonitor MRA
- Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2014-2016 vastgesteld

Naast onze rol als investeerder hebben wij ook onze kennis- en netwerkrol vervuld door bijvoorbeeld het organiseren van netwerkbijeenkomsten voor gemeenten en het verbinden van partijen. Bijvoorbeeld door opgaven onder de aandacht te brengen van Provinciale organisaties voor Monumentenbehoud (POMs) en het Platform Herbestemming. Mede naar aanleiding van de evaluaties monumenten hebben wij onze kennis- en netwerkrol vergroot. Zo richten wij ons ook binnen het nieuwe Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2014-2016 meer op onze kennis- en netwerkrol en minder op onze rol als investeerder. In onze rol als siteholder (eerstverantwoordelijke voor het werelderfgoed Stelling van Amsterdam) willen wij als expert, facilitator, verbinder en aanjager richting eigenaren, beheerders en gemeenten optreden om zodoende de Stelling van Amsterdam verder te behouden en te ontwikkelen. Daarnaast bieden we cofinancieringsmogelijkheden voor planontwikkeling, restauratie en communicatie-activiteiten. In 2014 zijn wij gestart met een verkenning tot nadere samenwerking tussen de Stelling van Amsterdam en de Nieuw Hollandse Waterlinie met als doel dat de Stelling van Amsterdam als UNESCO-Werelderfgoed wordt uitgebreid met de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Naast het investeren in monumenten hebben wij ons ten doel gesteld om het draagvlak voor behoud van erfgoed te vergroten, door bijvoorbeeld cultuurhistorie een volwaardige plek te geven in het ruimtelijk beleid en projecten. In 2013 hebben wij een evaluatie uitgevoerd naar het gebruik van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Belangrijkste conclusie is dat de Leidraad te abstract geformuleerd is en daardoor voor gebruikers niet altijd goed toepasbaar is. In 2014 zijn wij gestart met activiteiten die de leidraad beter toepasbaar maken. Zo hebben wij in het kader van de dijkversterking ontwerpessies georganiseerd voor de Noorder IJ- en Zeedijken en zijn landschapsvisies ontwikkeld als basis voor beheer en onderhoud van groen langs provinciale (water)wegen. De Cultuurcompagnie NH heeft twee Expedities Mooi georganiseerd waarin wij gemeenten handvatten bieden hoe de leidraad toegepast kan worden. In 2015 zetten wij dit beleid voort.

Ook blijkt uit de evaluatie dat gemeenten en ontwikkelaars niet altijd goed uit de voeten te kunnen met het thema archeologie. Wij zien het dan ook als opgave om in het begin januari 2015 opengaande Huis van Hilde een relatie te leggen tussen archeologie en ruimtelijke ordening. Voor de exploitatie van de publieksdeel van ons Archeologische Informatiecentrum zijn wij een verbintenis aangegaan met ADC Archeoprojecten. De verbintenis is een innovatief model waarin een commerciële exploitant als cultureel ondernemer het publieksdeel van het Huis van Hilde gaat exploiteren. De exploitant is na een uitgebreide selectie gekozen op basis van hun businessplan. Voor de opening is ons archeologische depot vanuit Wormerveer verhuisd en ingericht in het nieuwe gebouw.

Ook de nieuwe Omgevingswet vraagt van de overheden een duidelijk en toepasbaar ruimtelijke kader. Vanuit ons ruimtelijke beleid dienen wij een Omgevingsvisie op te stellen die vraagt om een heroriëntatie op het ruimtelijk instrumentarium, waaronder de Leidraad Landschap en cultuurhistorie. De Omgevingswet zal leiden tot minder sturing van de provincie en tot meer afstemming aan de voorkant van ruimtelijke processen en projecten. De ervaring die wij hebben opgedaan met culturele planologie benutten wij ter inspiratie en voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet (naar verwachting 2018). Dit gedachtengoed gaan wij ook in 2015 verder uitdragen.

Hoofdpijnen uitvoeringsprogramma 2015

Op hoofdpijnen gaan wij door op de ingeslagen weg in het uitvoeringsprogramma 2013-2014. Wij blijven investeren in erfgoed en ons inzetten het draagvlak voor behoud van erfgoed te vergroten. De terugblik en de trends en ontwikkelingen geven ons wel aanleiding om opgavegericht keuzes te maken binnen het thema cultuur en ruimte. Wij geven de monumentenmonitor een prominente rol in onze uitvoering. De monitor biedt ons de mogelijkheid om

Belangrijke activiteiten 2015

- Monumentenmonitor NHN
- Nader uitgewerkte Leidraad Landschap en Cultuurhistorie in relatie tot nieuwe Omgevingswet
- Inventarisatie stolpboerderijen

meer opgavegericht onze rollen in te vullen. Per opgave kunnen wij de afweging maken of wij de rol van investeerder of een kennis- en netwerkrol vervullen. Ook zijn wij met de gegevens uit de monitor beter in staat gebiedsgericht een koppeling te leggen met ruimtelijke opgaven. In het voorjaar van 2015 zal ook de Monumentenmonitor voor NHN worden opgeleverd. Het totaaloverzicht van de staat van onderhoud van monumenten in Noord-Holland zien wij als 0-meting van het monumentenbeleid. In de vorm van een digitale kansenkaart willen wij de gegevens uit de monumentenmonitor koppelen aan ruimtelijke- en economische

gegevens om hiermee kansen te kunnen signaleren. Bijvoorbeeld als het gaat om benutting en bereikbaarheid van het erfgoed (zie verder thema cultuur en economie). Met de monumentenmonitor en de kansenkaart kunnen wij ons monumentenbeleid beter koppelen aan het bredere integrale ruimtelijk economische beleid. Hiermee zijn wij nog beter in staat om onze kennis en netwerkrol in te vullen.

Ook binnen het Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2014-2016 is dit onze belangrijkste rol. In 2015 zal de samenwerking tussen de Stelling van Amsterdam en Nieuw Hollandse Waterlinie verder vorm krijgen. Voor 2015 hebben wij naast de middelen beschikbaar voor het uitvoeringsprogramma, 1,5 miljoen euro extra beschikbaar gesteld ten behoeve van cofinanciering van restauratie en/of herontwikkeling van minimaal 1 fort.

Een belangrijke opgave die voortkomt uit de Monumentenmonitor MRA is Industrieel erfgoed. In 2015 zal het Programma Herbestemd voor een groot deel in het teken staan van Industrieel erfgoed. Door te participeren in het Europese themajaar voor Industrieel erfgoed willen wij draagvlak voor behoud van industrieel erfgoed versterken. Op basis van de Monumentenmonitor NHN bepalen wij welke opgave in NHN om specifieke inzet van ons vraagt. Religieus erfgoed zal naar verwachting een provincie brede opgave zijn en heeft ook in 2015 onze aandacht. De demografische ontwikkelingen leiden naar verwachting tot meer leegstand en herbestemmingsopgaven in het agrarische erfgoed. Een goed restauratie- of herbestemmingsproject valt of staat bij goed eigenaarschap. Vanuit onze netwerkrol willen wij professionele organisaties voor monumentenbehoud koppelen aan opgaven voortkomend uit de Monumentenmonitor.

Evaluaties van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en ook de komst van de Omgevingswet vragen erom om de inhoud en de werking van de Leidraad goed tegen het licht te houden en te zien waar aanpassingen en/of nadere uitwerkingen nodig is. Eind 2014 zijn wij gestart met een verkenning hoe wij de leidraad beter toepasbaar kunnen maken. Op basis van deze verkenning gaan wij de leidraad en/of aanverwante producten en instrumenten, zoals beeldkwaliteitsplannen of landschapsvisies, aanpassen en of ontwikkelen. Expeditie Mooi NH, waar gemeenten worden ondersteund bij het toepassen van de leidraad in ruimtelijke opgaven, zetten wij gezien het succes in 2015 voort.

In de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie zijn stolpboerderijen als provinciaal belang aangeduid. Door de transformatieopgave in met name NHN staat de stolpboerderij onder druk. In 1950 waren er nog zo'n 10.000 stolpboerderijen. Dit aantal is inmiddels meer dan gehalveerd en nog wekelijks worden er stolpen gesloopt. Slechts 400 stolpen zijn beschermd door middel van een monumentenstatus (rijk/provincie/gemeente). Dit is slechts 10% van het totaal aantal stolpen. Door de transformatieopgave zal de druk op de stolpboerderijen naar verwachting toenemen. Om meer inzicht te krijgen in de opgave voeren we een inventarisatie uit wat de meest waardevolle boerderijen zijn (wat betreft oudheid, vormgeving, gaafheid, locatie etc). Op basis van deze inventarisatie stellen wij mogelijk vervolgebied op.

Om het ruimtelijke belang van archeologie, onderdeel van de Leidraad, uit te dragen maken we gebruik van het Huis van Hilde. Dit doen wij door hier bijeenkomsten te organiseren en binnen de collectie aandacht te besteden aan de relatie tussen archeologie en ruimtelijke opgaven. Hiermee maken wij het Huis van Hilde nog meer het centrum van de archeologie van Noord-Holland. Wij

zien het Huis van Hilde als een instrument bij het onder de aandacht brengen van het belang van archeologie voor beleidsmakers, ontwikkelaars en bestuurders.

Naast professionals leveren ook bewoners een belangrijke bijdrage aan de inbreng van culturele en cultuurhistorische kennis en expertise in ruimtelijke projecten. Op basis van onze ervaringen met culturele planologie ontwikkelen wij burgerparticipatie trajecten gekoppeld aan provinciale ruimtelijke opgaven. Hiermee leggen wij een verbinding met het thema sociale kwaliteit. Ook blijven wij onze expertise op het gebied van culturele planologie uitdragen bij het maken van de nieuwe provinciale Omgevingsvisie en bijbehorend instrumentarium in het kader van de Omgevingswet.

Cultuur en Economie

De MRA kent een sterk groeiend aantal bezoekers en dan met name de stad Amsterdam. Een goede spreiding van goed bereikbaar (cultureel) aanbod over de MRA kan bijdragen aan het verlichten van deze druk. De demografische ontwikkelingen in NHN zorgen voor een ware transformatieopgave. Om NHN aantrekkelijk te houden voor haar inwoners en bezoekers is een goede regionale branding noodzakelijk. De verbinding cultuur en economie kan hierin zeer kansrijk zijn. Ook steeds meer gemeenten leggen de verbinding tussen cultuur en economie, veelal toerisme. Niet alleen in het eigen beleid maar ook als het gaat om regionale samenwerking. Een goed voorbeeld is het in juni 2013 door de gemeenten Alkmaar, Bergen, Heiloo en Schermer getekende 'cultuurconvenant'. Doel van het convenant is meer samenhang creëren op het gebied van cultuur en toerisme én publieksstromen tot stand brengen tussen cultuur, natuur en horeca. Hiermee wil de regio het vestigingsklimaat en aantrekkingskracht van de regio Alkmaar bevorderen. Met het thema Cultuur en Economie kunnen wij gebiedsgericht een belangrijke bijdrage leveren aan de opgaven in zowel in NHN als in de MRA.

Terugblik 2013-2014

Cultuur en economie is een nieuw beleidsveld. In 2013 en 2014 zijn we op zoek gegaan naar de juiste projecten die recht doen aan de doelstellingen van dit thema: betere toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door meer gebiedsgerichte samenwerking en nauwere samenwerking tussen de creatieve industrie en andere economische partijen. Dit heeft geleid tot verschillende projecten. Gesteld kan worden dat de successen van cultuur en economie vooral lagen in de verbinding tussen cultuur en toerisme en minder in de koppeling met andere economische sectoren. Dit wordt mede veroorzaakt doordat deze laatste verbinding pril is en op het gebied van cultuur en toerisme al de nodige ervaring is opgedaan, zoals de programma's Westfriese Omringdijk en Stelling van Amsterdam. Om invulling te geven aan onze verbindersrol hebben wij ons een aantal netwerkbijeenkomsten cultuur en economie ten doel gesteld. Wij hebben gemerkt dat netwerkbijeenkomsten geen doel op zich moeten zijn, maar dat projectmatig partijen bij elkaar brengen tot meer resultaat leidt.

Belangrijke resultaten 2013-2014

- Regionale beeldverhalen Buitenplaatsen en Gooi-Vechtstreek
- Publieksprojecten Erfgoed
- Handleiding Leefstijlatlas culturele instellingen

Om gebiedsgerichte partijen te verbinden en samenwerking te stimuleren hebben wij onze instrumenten regionale beeldverhalen en publieksprojecten ingezet. In regionale beeldverhalen stellen regionale en lokale partijen een gezamenlijk beeldverhaal op, op basis van cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten. Dit beeldverhaal werkt inspirerend en geeft concreet richting aan ruimtelijk- en economisch beleid en productmarktcombinaties. De regionale beeldverhalen waaraan wij hebben bijgedragen waren sterk verschillend van opzet. In de Gooi en Vechtstreek vormt het beeldverhaal de basis voor een brede regionale samenwerkingsagenda terwijl rond de Buitenplaatsen in Zuid-Kennemerland het beeldverhaal meer een programmatisch karakter heeft gericht op publieksbereik. In beide regio's was sprake van een behoefte tot samenwerking rond het thema identiteit. In de Gooi en Vechtstreek hebben wij de Identity Matching methode ingezet die ook is gebruikt voor het provinciale traject Identiteit Kustplaatsen. Voor Buitenplaatsen Zuid-Kennemerland is gezocht naar een manier om meer bekendheid en draagvlak te genereren voor (behoud van) buitenplaatsen. Dit heeft geleid tot een Buitenplaatsen weekend, een fototentoonstelling, een boek, een versterkt netwerk van eigenaren, een jaarrond programmering en een aantal producten, waaronder de game Buitenplaats Mobiel, die daarvoor zelfs de European Creative Challenge Award 2014 heeft gewonnen.

De campagne Buitenplaatsen is een succesvol publieksproject. Ook hebben wij publieksprojecten georganiseerd rond de thema's Archeologie en Werelderfgoed. Publieksprojecten hebben als hoofddoel om meer bekendheid, aandacht voor en bezoek aan erfgoed te realiseren. Stijging in het bezoek en media-aandacht leveren een positieve bijdrage aan de bekendheid en zorgen daarmee voor meer draagvlak voor het behoud. In termen van publieksbereik en media-aandacht zijn onze projecten succesvol te noemen, maar het draagvlak voor behoud is minder makkelijk meetbaar. De publieksprojecten die gekoppeld zijn aan meer langlopende processen en projecten, waar verschillende partijen actief bij betrokken waren, zoals themajaren en regionaal beeldverhalen, leiden tot meer structurele aandacht en daarmee tot meer draagvlak. Losstaande publieksprojecten blijven vaak beperkt tot incidentele projecten. Dit betekent dat wij in de toekomst kiezen voor publieksprojecten gekoppeld aan langlopende projecten waar meerdere partijen bij betrokken zijn.

Wij hebben lang gezocht naar een goede invulling van ons beleid voor cultuur toeristische producten. Enerzijds werd dit veroorzaakt doordat de samenwerking tussen toeristische ondernemers en culturele partijen nog relatief pril en weinig innovatief is, zeker in NHN. Anderzijds zochten wij naar een manier om met een beperkt budget een goede impact te hebben. Ook voor creatieve industrie hebben wij onze rol verkend. In twee pilots hebben wij creatieven, zoals kunstenaars en ontwerpers uit de Metropoolregio Amsterdam gekoppeld aan de clusters Agribusiness en Leisure in Noord-Holland Noord. Uit de pilots is gebleken dat koppeling van creatieve industrie met de economische opgaven vooral agenderend is geweest en dat de betrokken ondernemers (nog) niet bereid waren tot verdere uitvoering op projectniveau.

Bovenstaande ontwikkelingen waren voor ons de aanleiding om in 2014 de creatieve industrie te koppelen aan onze activiteiten rond cultuur- toeristische producten. Dit heeft geleid tot het project HollandCall. De HollandCall is een innovatieve manier om via een competitie de creatieve industrie uit te dagen in een open innovatieproces nieuwe krachtige concepten te bedenken voor cultuur-toeristische producten met impact. Het proces leverde 31 ideeën op: van culturele informatie in taxi's tot een toeristische bus langs erfgoed in de provincie. De 10 beste ideeën met een niet op subsidie gebaseerd verdienmodel, worden verder uitgewerkt en verrijkt door de inzet van creatieve industrie. Dit traject loopt tot en met begin 2015.

Theaterfestival Karavaan heeft in 2014 gekozen voor een nieuwe formule. De verplaatsing naar het voorjaar en het kort aandoen van meerdere locaties heeft vooral positieve reactie opgeleverd. Door de verplaatsing ging een aantal voorstellingen tijdens de Karavaan in première waardoor er ook landelijke aandacht voor het festival was met een groeiende aantal bezoekers van buiten de provincie en vanuit Amsterdam tot gevolg. Desalniettemin is het totaal aantal bezoekers van de Karavaan afgenomen, wat deels ook te maken heeft met het kleinere aantal voorstellingen. Doel van de verplaatsing was onder meer om meer financiering uit de markt te kunnen genereren. Dit laatste is (nog) niet gelukt. In 2015 moet duidelijk worden in hoeverre de nieuwe formule bijdraagt aan de doorontwikkeling van het festival zonder provinciale subsidie vanaf 2016.

Ook UIT-in-Noord-Holland is in 2014 gestart met een verkenning naar verdere financiële verzelfstandiging. Verder hebben wij de ambitie om de data van UIT-in-Noord-Holland te koppelen aan toeristische data en vice versa. Hierin is een aantal goede stappen gemaakt al verloopt het proces langzamer dan verwacht. Dit heeft onder meer te maken met eigendomsrechten. UIT-in-Noord-Holland en Amsterdam Marketing onderzoeken momenteel in hoeverre de databases op elkaar kunnen worden aangesloten. Of volledige data-uitwisseling realiseerbaar is moet in 2015 duidelijk worden.

Om cultureel ondernemerschap van culturele instellingen te vergroten hebben wij op basis van de Leefstijlatlas Dagrecreatie Noord-Holland in de regio Alkmaar 7 pilots gerealiseerd. Dit heeft onder meer geleid tot arrangementen tussen culturele aanbieders en toeristische ondernemers. Dit heeft tevens geresulteerd in een handleiding voor de toepassing van de Leefstijlatlas Dagrecreatie Noord-Holland. Deze handleiding gaan wij in 2015 ook in andere regio's verder uitdragen. Tot slot laten wij eind 2014 de potentie van open cultuur data onderzoeken om eventueel in 2015 open data in relatie tot cultureel ondernemerschap te stimuleren.

Hoofdpijnen uitvoeringsprogramma 2015

Binnen het thema cultuur en economie borduren we in 2015 voort op de successen en ervaringen uit 2013 en 2014. Wij leggen het accent meer op het delen van de kennis en ervaring en doorontwikkeling dan het starten van nieuwe voorbeeldprojecten. Het regionale beeldverhaal Buitenplaatsen breiden wij - gezien het succes - uit naar Noord-Kennemerland en de

Belangrijke activiteiten 2015

- Kansenskaart Cultuur en Economie
- Publieksproject Industrieel erfgoed
- Afronden HollandCall

landgoederenzones in het Gooi. Hierbij leggen wij uiteraard een verbinding met het regionale beeldverhaal Gooi en Vechtstreek. In 2015 geven wij het regionaal beeldverhaal Gooi en Vechtstreek verder vorm door samen met onze partners te starten met de volgende fase van de Identity Matching methode: strategie en conceptontwikkeling. Afhankelijk van de uitkomsten bepalen wij onze inzet voor de verdere doorontwikkeling. Nieuwe regionale beeldverhalen pakken wij enkel op als daar regionaal behoefte aan is en bij

voorkeur in NHN gezien de regionale opgave. Ook zijn dit vaak langdurige processen, waarbij zorgvuldig afronden van de huidige beeldverhalen onze prioriteit heeft.

Eind 2014 ronden wij de eerste fase van HollandCall af. In 2015 worden de winnende ideeën/concepten uitgewerkt. De innoverende werkwijze van de HollandCall zetten wij ook in bij de herbestemming van monumenten en bij de provinciale economische opgaven zoals herstructurering van bungalowparken en bedrijventerreinen. Het instrument Publieksprojecten zetten wij niet meer in als incidenteel project maar verbinden we aan bredere opgaven en thema's. In 2015 is het centrale thema Industrieel Erfgoed. We sluiten daarmee aan op het Europese themajaar en op de opgave voortkomend uit de Monumentenmonitor.

Ook gaan wij op basis van de gegevens uit de Monumentenmonitor een digitale kansenskaart cultuur en economie ontwikkelen. Hiermee willen wij naast de bouwkundige staat van monumenten ook de kansen in economisch opzicht in kaart brengen door koppeling aan recreatieve data (zoals fietspadennetwerk), demografische data (zoals beroepsbevolking) en toeristische data (zoals de Leefstijlatlas Dagrecreatie Noord-Holland). Ook de data over de culturele infrastructuur maken wij onderdeel van de kansenskaart. De kansenskaart cultuur en economie biedt ons de kans om zelf te kunnen prioriteren en ook cultuur en cultuurhistorie beter te kunnen koppelen aan andere ruimtelijke- economische opgaven, met name binnen een gebied. Door middel van de kansenskaart denken wij nog beter in staat te zijn onze kennis- en netwerk rol in te vullen.

Culturele Infrastructuur

Een van de conclusies uit het DSP-rapport over de culturele infrastructuur (2013) luidde dat in de komende jaren de culturele voorzieningen onder druk komen te staan door bezuinigingen bij gemeenten. Tot nu toe lijken de gemeentelijke bezuinigingen op cultuur, na de verkiezingen in 2014, mee te vallen. De decentralisaties van het rijk leiden echter mogelijk in de toekomst tot korting op het gemeentelijke cultuurbudget. Uit het DSP onderzoek kwam verder naar voren dat de opgaven in MRA en NHN aanzienlijk verschillen. De MRA kent een goede en bereikbare culturele infrastructuur. De bevolkingsgroei en de vergrijzing zorgen ervoor dat de druk op de steden en landschap zal toenemen. NHN daarentegen is minder dicht bevolkt. Ook hier is sprake van vergrijzing, maar ook van ontgroening. Het aantal voorzieningen in met name het buitengebied neemt af en betere bereikbaarheid van voorzieningen wordt belangrijker.

Terugblik 2013-2014

Met het thema Culturele infrastructuur dragen wij bij aan het bereikbaar houden en toegankelijk maken van het brede culturele aanbod. Vanuit onze verbinder/netwerk- en expertrol ondersteunen en stimuleren we bovenlokale samenwerking en vergroten en verspreiden we onze kennis. De resultaten van het onderzoek naar de staat van culturele infrastructuur door DSP en de gesprekken met de gemeenten hebben eind 2013 geleid tot een nadere uitwerking van het thema Culturele infrastructuur. Vanuit onze kennis- en netwerkrol is begin 2014 een start gemaakt met het agenderen van cultuur op MRA en NHN niveau en het stimuleren van bovenlokale samenwerking en cultureel ondernemerschap. Al met al concluderen wij dat samenwerkingsprocessen veel tijd kosten en bijna letterlijk van alle partijen een "culturomslag" vergen. Ook verschillen de opgaven in MRA en NHN aanzienlijk waarbij maatwerk nodig is. De

gemeenteraadsverkiezingen begin 2014 hebben ook verdragend gewerkt op het ontwikkelen van regionale initiatieven.

Mede op verzoek van de gemeenten hebben wij in vervolg op het DSP onderzoek een inventarisatie laten uitvoeren naar het totale culturaanbod per gemeente in NHN en MRA (www.cultuuroopdekaartnh.nl). Deze inventarisatie dient als nulmeting voor het monitoren van de ontwikkelingen binnen de culturele infrastructuur. Alle onderzoeken van de afgelopen 2 jaar zijn via onze kennisbank op de provinciale website beschikbaar gesteld.

Naast onze kennisrol hebben wij vanuit onze aanjaag- en netwerkrol regionale samenwerking in de MRA en NHN geagendeerd. Met de MRA gemeenten is diverse malen op ambtelijk niveau gesproken en overeenstemming bereikt over een culturele samenwerkingsagenda (Cultuurimpuls MRA). Hierin is ambtelijk uitgesproken om op de schaal van de MRA kennis te delen op onderwerpen als cultuureducatie, culturele instellingen en erfgoed. Eind 2014 is als onderdeel van de Cultuurimpuls onderzoek uitgevoerd naar de bezoekersstromen in de MRA. Dit onderzoek geeft inzicht in het cultuurbezoek van de bewoners van de MRA binnen en buiten de eigen gemeente, de bereikbaarheid van instellingen en de bereidheid om te reizen. Verder is er input geleverd op basis waarvan de MRA in 2013 als regio is toegetreden tot het World Cities Culture Forum (WCCF), waar de belangrijkste culturele metropolen uit de wereld samenkomen. In november 2014 was de metropoolregio met Amsterdam als boegbeeld de organisator en gastheer van het internationale congres van het WCCF.

In NHN is de samenwerking op de schaal van NHN en daarmee de koppeling aan de Leisure Board niet realistisch gebleken. Inmiddels is de Leisure Board opgeheven. In die regio hebben we dan ook gekozen voor een andere aanpak: de stimulering van samenwerking in kleinere regio's, te weten: Alkmaar, West-Friesland en Kop van NH.

In 2014 hebben wij 2 projecten met als doel bovenlokale samenwerking ondersteund. Voor de regio 't Gooi is een bijdrage verleend voor het fusietraject van de bibliotheken Naarden-Bussum, Eemnes, Muiden, Weesp en Wijdmeren. In de regio Alkmaar is de relatie gelegd tussen cultuur en toerisme en hebben de 7 eerder bij het thema cultuur en economie genoemde pilots, geleid tot arrangementen en een handleiding van de Leefstijlatlas Dagrecreatie Noord-Holland voor culturele instellingen. Deze projecten zijn een uitwerking van het cultuurconvenant van de regio Alkmaar. De opgedane kennis en ervaring gaan wij in andere regio's uitdragen.

Ook hebben wij cultureel ondernemerschap gestimuleerd door tijdelijk aanbod (festivals) binnen herbestemmingsopgaven te stimuleren. Zo heeft Theaterfestival de Karavaan op twee herbestemmingslocaties (Vliegveld Bergen en Missiehuis Hoorn) een voorstelling geprogrammeerd. Crowdfunding blijkt ook een goede manier te zijn om cultureel aanbod te financieren. De provinciale investering in voordekunst.nl van € 50.000 is een groot succes gebleken. Tot op heden hebben 6289 donateurs € 497.000 gedoneerd voor 89 Noord-Hollandse cultuurprojecten.

Belangrijke resultaten 2013-2014

- Onderzoek Culturele Infrastructuur/cultuuroopdekaart.nl
- Voordekunst.nl/Noord-Holland
- Oneindig NH verzelfstandigd

Naast regionale samenwerking en cultureel ondernemerschap hebben wij ingezet op het versterken van een aantal netwerken van specifieke culturele instellingen. Door middel van onze investeringen in Oneindig Noord-Holland hebben wij onder meer het netwerk van erfgoedinstellingen versterkt. In 2013 hebben wij Oneindig Noord-Holland verzelfstandigd in een overheidsstichting. Met de stichting hebben wij prestatieafspraken gemaakt over de financiële verzelfstandiging en inhoudelijke doorontwikkeling tot en met 2015. Met de overname van het digitale nalatenschap van het Nationaal Historische Museum (platform Innl.nl) heeft SONH hierin een belangrijke stap gezet. ProBiblio ondersteunt het netwerk van bibliotheken in Noord-Holland. In overleg met ProBiblio is hun takenpakket voor 2015 aangepast aan de nieuwe Bibliotheekwet. Deze wet legt het takenpakket van de provincies en daarmee van onze Provinciale Service Organisatie ProBiblio vast. De provincies zijn verantwoordelijk voor het in stand houden van het interbibliothecaire leenverkeer en de innovaties in het fysieke domein. Met name in NHN is bovenlokale samenwerking tussen en bibliotheken en bibliotheekvoorzieningen binnen kleine kernen noodzakelijk om de infrastructuur toekomstbestendig en bereikbaar te houden. Dit jaar hebben wij besloten om het Noord-Hollands Archief opdracht te geven om met ingang van begin 2015 het beheer, het aankoopbeleid en de ontsluiting van de Provinciale Atlas uit te voeren. Dit gebeurt nu nog door de stichting Provinciale Atlas.

Als gevolg van de gewijzigde Mediawet 2008 is de zorgplicht voor de regionale omroep met ingang van 2014 overgegaan van de provincie naar het rijk. Tot slot zijn diverse projecten, voortkomend uit de eerdere Uitvoeringsregeling voor Musea, in 2013 en 2014 periode opgeleverd. Voorbeelden hiervan zijn het Marinemuseum in Den Helder en het Verzetsmuseum in Amsterdam.

Hoofdlijnen uitvoeringsprogramma 2015

De ingezette koers voor culturele infrastructuur zetten wij in 2015 voort. Algemeen genomen kunnen wij stellen dat het culturele veld in beweging is en dat de behoefte tot regionale samenwerking groeiende is. Deze behoefte is alleen op voorhand niet te peilen. Om beter in te kunnen spelen op trends en ontwikkelingen en behoeften van gemeenten is maatwerk nodig. Dit gaan wij doen door het organiseren van netwerkbijeenkomsten en de mogelijkheid om ons budget meer flexibel in te zetten.

Ook in 2015 zullen wij de ontwikkelingen in de Noord-Hollandse culturele infrastructuur blijven monitoren in samenwerking met gemeenten. Vanuit onze kennisrol maken wij onze data over de culturele infrastructuur onderdeel van de digitale kanskaart (zie thema cultuur en economie). De resultaten van onze onderzoeken en projecten ontsluiten wij via onze kennisbank op de provinciale website.

Belangrijke activiteiten 2015

- Uitvoering Cultuurimpuls MRA
- Evaluatie Oneindig Noord-Holland
- Samenwerkingsprojecten NHN

Vanuit onze netwerkrol blijven wij regionale samenwerking op het gebied van cultuur stimuleren. In de MRA geven wij nadere uitwerking aan de samenwerking en uitvoering van de Cultuurimpuls. De nadruk ligt daarbij op verbeteren van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het culturele aanbod. De uitkomsten van het bezoekersstromenonderzoek zijn daarin leidend. Middelen voor het stimuleren van cultureel aanbod op herbestemmingslocaties en regionale samenwerking zetten we hieraan gekoppeld in de regio in. Wij onderzoeken of een bezoekersstromenonderzoek ook in NHN zinvol is, mede in relatie tot de bereikbaarheid van de culturele voorzieningen. In NHN willen wij, op basis van onze ervaringen in de regio Alkmaar met de inzet van een cultuurmakelaar, samenwerking binnen de regio's Kop van NH en West-Friesland stimuleren. Ook in deze regio wordt de koppeling tussen tijdelijk cultureel aanbod en herbestemmingsopgaven voortgezet. Naast de gebiedsgerichte aanpak zien wij ook kansen om de bereikbaarheid van cultureel aanbod binnen het programma OV-knooppunten te agenderen.

Cultureel ondernemerschap stimuleren wij onder meer door crowdfunding mogelijkheden via voordekunst.nl verder uit te dragen. Het succes van deze manier van financieren van cultureel aanbod benutten wij door waar mogelijk bij projecten de koppeling te leggen met de opgaven in de MRA en NHN. Wij zien hiervoor ook een aanjaagrol voor CCNH weggelegd. Gezien de beperkte culturele infrastructuur in NHN richten wij ons hierbij met name op deze regio. Cultureel ondernemerschap stimuleren wij voorts door binnen de Karavaan in te zetten op samenwerking met het culturele veld, ondernemers en toeristische partijen ten behoeve van de ontwikkeling van duurzame dagarrangementen.

Vooralsnog gaan wij er van uit dat de taken van Plein C op het gebied van cultuureducatie in 2015 conform de afspraken worden uitgevoerd. In de loop van 2015 kan dit wijzigen als meer duidelijkheid is verkregen over de gevolgen van de stopzetting van het provinciaal subsidie vanaf 2016 voor Plein C. Medio 2015 evalueren wij de met Stichting Oneindig Noord-Holland gemaakte prestatieafspraken over de verdere doorontwikkeling van het verhalenplatform en de financiële verzelfstandiging.

Bijlagen

- 1) Uitvoeringsprogramma Cultuur 2015
- 2) Eindrapportage cultuurbeleid 2013-2014

Uitvoeringsprogramma 2015 De waarde van cultuur

*Cultuurbeleid Provincie Noord-Holland
2013-2016*

BIJLAGE 1

versie 18 november 2014

Leeswijzer voor Uitvoeringsprogramma 2015

Binnen het uitvoeringsprogramma onderscheiden wij drie vormen van beleid: Wettelijke taken, bestuurlijke afspraken en autonoom beleid (invulling kerntaken). Hierbinnen zien wij drie hoofdrollen:

- 1) Aanjager: Actief zelf aanjagen van processen en projecten
- 2) Expert: Kennis vergroten en verspreiden
- 3) Verbinder: Netwerkrrol: bij elkaar brengen van partijen

In het uitvoeringsprogramma geven wij per activiteit aan wat onze belangrijkste rol betreft. Ook is aangegeven als wij deze rol niet zelf uitvoeren, welke partijen, zoals uitvoeringsorganisaties, deze rol dan namens de provincie uitvoeren. Concrete invulling op een aantal onderdelen zal gebeuren in samenspraak met onze partners. Wij onderscheiden twee type partners:

- Uitvoeringspartners: Partijen die het provinciale beleid deels uitvoeren (zoals de uitvoeringsorganisaties)
- Samenwerkingspartners: Partijen met wie de provincie kan samenwerken om haar doelen te realiseren (zoals gemeenten, culturele instellingen, VVV's etc)

Programma Cultuur en Ruimte Beleidsdoel: Behoud en exploitatie van waardevol Noord-Hollands (gebouwd) erfgoed				TOTAAL BUDGET Cultuur en Ruimte 2015: € 9.913.750	
Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2015	Rol	Euro
Investeren in behoud en exploitatie van waardevol Noord-Hollands Erfgoed	Financieren van restauratie, onderhoud en herbestemming van rijksmonumenten	Door bij te dragen aan restauratie en herbestemming van rijksmonumenten willen wij investeren in het duurzaam behoud en de publiekstoegankelijkheid van rijksmonumenten. Alle projecten/monumenten zijn (na restauratie en/of herbestemming) exploitabel en publiekstoegankelijk. Dit doen wij door middel van een uitvoeringsregeling. Op basis van de opgaven voortkomend uit de Monumentenmonitor willen wij binnen ons instrumentarium, bijvoorbeeld uitvoeringsregelingen, behoud van kwetsbaar incourant erfgoed extra aanjagen. Deze opgaven kunnen verschillen binnen de MRA en NHN.	1) minimaal 10 restauratieprojecten van start gegaan en ten dele ook afgerond. 2) Aangepaste uitvoeringsregeling monumenten 2015 op basis van de opgave voortkomend uit de monumentenmonitor.	Aanjager	5.397.000
	Financieren van restauratie en onderhoud van (monumentale) objecten van provinciaal belang	Objecten van provinciaal belang, zoals genoemd in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, willen we behouden door: a) laagrentende leningen beschikbaar te stellen voor restauratie van provinciale monumenten met een woonfunctie en voor stolpboerderijen zonder monumentenstatus; b) voor provinciale monumenten zonder woonfunctie subsidie beschikbaar te stellen voor restauratie; c) voor alle provinciale monumenten (met of zonder woonfunctie) subsidiemogelijkheden voor onderhoud te bieden.	1) Aan minimaal 5 eigenaren van provinciale monumenten met een woonfunctie en/of stolpboerderijen is een lening verstrekt. 2) Aan minimaal 2 eigenaren van provinciale monumenten zonder woonfunctie is een restauratiesubsidie verstrekt. 3) Aan minimaal 5 eigenaren van provinciale monumenten is een onderhoudssubsidie verstrekt.	Aanjager, deels uitgevoerd door het Nationaal Restauratiefonds	
	Financieren van de depotfunctie en archeologische collecties van het Huis van Hilde	Begin 2015 opent het Huis van Hilde in Castricum. Hiermee is de depot- en de publieksfunctie van het informatiecentrum gerealiseerd. Met de exploitant maken wij afspraken over de tijdelijke en vaste tentoonstelling. Ook in 2015 gaan wij een aantal archeologische onderzoeken publieksvriendelijk maken en delen binnen het Huis van Hilde. Wij gaan de collectie van het Huis van Hilde koppelen aan Oneindig Noord-Holland door als partner van ONH verhalen achter vondsten te communiceren via het verhalenplatform en zo te verbinden aan verhalen en collecties van andere instellingen. Ook het in samenwerking met Plein C ontwikkelende cultuureducatief materiaal wordt in 2015 ingezet in het onderwijs. Om het Huis van Hilde meer het provinciale centrum van de archeologie te laten zijn organiseren wij in 2015 in het Huis van Hilde een symposium over het belang van archeologie voor gemeenten en ontwikkelaars en andere beleidsvelden.	1) Minimaal 1 tijdelijke expositie in Huis van Hilde gerealiseerd. 2) Minimaal 5 archeologische onderzoeken zijn publieksvriendelijk gemaakt. 3) Minimaal 15 verhalen over voorwerpen uit de collectie geplaatst op Oneindig Noord-Holland. 4) Symposium Archeologie en gemeenten georganiseerd.	Aanjager	649.000

	Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2014-2016, gericht op het behoud en de verdere ontwikkeling van het Werelderfgoed Stelling van Amsterdam	Via het uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2014-2016 blijven wij inzetten op behoud en verdere ontwikkeling van het UNESCO-werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. We doen dit aan de hand van 6 thema's: Behoud/beheer, economische benutting, financieringsstrategieën, ruimtelijke inpassing, communicatie/marketing en vrijwilligers. Als 'siteholder' (eerstverantwoordelijke voor dit werelderfgoed) nemen we hierbij een faciliterende, verbindende, aanjagende en expert-rol in. Daarnaast zijn er co-financieringsmogelijkheden voor planontwikkeling, herbestemmende restauratie-opgaven en communicatie-activiteiten. Onze inzet bij projecten welke reeds vanuit het uitvoeringsprogramma 2009-2013 in uitvoering of voorbereiding zijn, wordt gecontinueerd. Dit betreft zowel onze stimulerende/aanjagende rol als eventueel onze co-financierende rol. Daarnaast willen we in 2015-2016 nog minimaal twee herontwikkelingen van forten aanjagen en cofinancieren. Ook zal in 2015 de samenwerking tussen de Stelling van Amsterdam en Nieuw Hollandse Waterlinie (als opmaat van uitbreiding van de Stelling met de Nieuwe Hollandse Waterlinie tot 1 UNESCO-werelderfgoed) verder vorm krijgen. Ook de samenwerking met de andere Nederlandse Werelderfgoederen zal in 2015 verder geïntensiveerd worden.	1) Minimaal 1 project nog voortkomend uit het uitvoeringsprogramma 2009-2013 zal daadwerkelijk gestart/afgerond zijn (Fort bij Hoofddorp, Vuurtoreneiland/Fort Durgerdam). 2) Minimaal een nieuwe herontwikkeling van een fort in de voorbereidende fase zal zijn gestart. 3) Vaststelling Managementplan voor de Stelling van Amsterdam. 4) Verdere uitbouw samenwerking met Nieuw Hollandse Waterlinie, leidend tot 1 een nieuw nominatiedossier Waterlinie als uitbreiding Stelling van Amsterdam. 5) Verdere uitbouw samenwerking andere Nederlandse Werelderfgoederen.	Aanjager, expert, verbinder	Deels Uvp SvA 2014-2016 + 1.500.000 t.b.v. restauratie/herontwikkeling forten
Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2015	Rol	Euro
Het draagvlak voor behoud van erfgoed versterken	Versterken en ontsluiten kennis over cultuur, cultuurhistorie en landschap binnen ruimtelijke opgaven	Naast plantoetsing en advisering op basis van de ruimtelijke verordeningen gaan wij onze partners inspireren duurzaam om te gaan met de cultuurhistorische structuurdragers en -objecten van provinciaal belang. Wij gaan de Leidraad Landschap en cultuurhistorie als instrument voor ruimtelijke kwaliteit gebruiksvriendelijker en beter toepasbaar maken om beter te kunnen benutten bij planvorming en minder als toetsingskader. Hiervoor zien wij een rol weggelegd voor het platform Cultuur en Ruimte en Expeditie mooi NH van de CCNH. Expeditie Mooi NH organiseren wij opgevegericht eenmaal in NHN en eenmaal in MRA. Na de Monumentenmonitor MRA stellen wij ook een Monumentenmonitor NHN op. De kennis voortkomend uit de monitor willen wij actief met onze partners (eigenaren, uitvoeringsorganisaties, gemeenten etc) delen. Door de gegevens over de monumenten onderdeel te maken van de kanskaart willen wij (economische) kansen signaleren die kunnen bijdragen aan behoud, benutting en toegankelijkheid van het erfgoed. Aangezien veel stolpboerderijen geen monumentale status hebben, gaan wij voor deze categorie in 2015 een aparte inventarisatie opstellen om de opgave in kaart te brengen. Onze kennis op het gebied van culturele planologie achter wij zeer zinvol in het kader van de nieuwe Omgevingswet. Deze bottom-up benadering gaan wij ook toepassen gekoppeld aan een provinciale opgave, waar burgerparticipatie centraal zal staan. Tot slot gaan wij in 2015 onderzoeken of de taken en de (kennis)rol van het platform Cultuur en Ruimte aansluiten op de veranderende rol en taak van de provincie binnen huidige ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet.	1) Leidraad Landschap en Cultuurhistorie is gebruiksvriendelijk en beter toepasbaar gemaakt en waar nodig aangepast. 2) Minimaal 2 Expedities Mooi uitgevoerd, waarvan 1 in NHN en 1 in MRA (CCNH). 3) Monumentenmonitor NHN gereed. 4) Inventarisatie karakteristieke stolpboerderijen gereed. 5) Ten minste 1 project burgerparticipatie/particulier initiatief uitgevoerd. 6) Onderzoek naar taken en rol Platform Cultuur en Ruimte gereed eind 2015 en besluit genomen over toekomst Platform.	Aanjager, deels uitgevoerd door CCNH	450.750 + Deel subsidie CCNH*

	Toegankelijk maken van het rijke verleden van Noord-Holland door publieksactiviteiten	<p>Het instrument publieksactiviteiten gaan wij meer koppelen aan lopende projecten en processen. Ook gaan dit instrument meer koppelen aan de culturele opgave. In 2015 gaan wij binnen het Europese themajaar Industrieel erfgoed een publieksproject organiseren. Binnen dit themajaar willen wij de krachtenbundelen van onze uitvoeringsorganisaties CCNH en SONH.</p> <p>De CCNH zal via haar activiteitenprogramma de communicatie blijven verzorgen voor de Stelling van Amsterdam. Doel is om de naamsbekendheid te vergroten door marketing- en communicatieactiviteiten. Deze zal onder andere bestaan uit het beheer en het onderhoud van de website Stelling van Amsterdam, de productie van divers communicatiemateriaal en de organisatie van de jaarlijkse opening van het Stellingseizoen.</p>	<p>1) Minimaal 1 publieksproject gerealiseerd.</p> <p>2) Communicatie en marketingplan Stelling van Amsterdam 2014-2016 is uitgevoerd (CCNH): -Opening Stellingseizoen -Werelderfgoedweekend -Communicatie- en marketing waaronder website -Advies forten over communicatie en marketing. - Fortenfestival - netwerkbijeenkomst vrijwilligers.</p>	Aanjager, deels uitgevoerd door CCNH en SONH	
	Regionale samenwerking gemeenten stimuleren	Zowel op het gebied van archeologie als op het gebied van cultuurhistorie gaan wij samenwerking tussen gemeenten ondersteunen en stimuleren. Wij gaan goede voorbeelden van samenwerking in kaart brengen en onder de aandacht brengen van gemeenten. In 2015 stellen wij eventueel op basis van de goede voorbeelden vervolgleid op. Wij zien een rol voor de CCNH om samenwerking tussen grote en kleine gemeenten op het gebied van monumenten en cultuurhistorie aan te jagen.	<p>1) Verkenning regionale samenwerking monumenten en archeologie gereed.</p> <p>2) Vervolgleid regionale samenwerking monumenten en archeologie opgesteld.</p> <p>3) Minimaal 1 samenwerkingsverband cultuurhistorie tussen gemeenten gerealiseerd (CCNH).</p>	Verbinder, deels uitgevoerd door CCNH	
	Overdragen van uit te schrijven provinciale monumenten aan andere gemeenten	In de periode 2013-2014 zijn wij gestart met de herijking van de provinciale monumentenlijst. Eind 2015 ronden wij deze werkzaamheden af. Provinciale monumenten die niet tot de provinciale structuurdragers behoren worden uitgeschreven en voorgedragen voor gemeentelijke bescherming. Wij willen gemeenten stimuleren deze bescherming over te nemen om hiermee de beschermde status te behouden.	1) 45 van de huidige 575 provinciale monumenten zijn uitgeschreven en voorgedragen voor gemeentelijke bescherming	Aanjager	17.000
	Ondersteunen van gemeenten bij monumentenzorg en archeologie in relatie tot het ruimtelijke ordeningsbeleid	Door middel van het platform Cultuur en Ruimte van de CCNH willen wij gemeenten ondersteunen. Dit gaan wij doen door middel van netwerkbijeenkomsten. De wettelijke taak van het Steunpunt Monumentenzorg en Archeologie hebben wij ondergebracht in dit platform. Ook zetten wij het platform in als loket voor archeologische vondstmeldingen.	1) Minimaal 2 gebiedsgerichte netwerkbijeenkomsten voor gemeenten georganiseerd, waarvan 1 in NHN en 1 in MRA.	Expertrol, uitgevoerd door CCNH	Subsidie CCNH
	Ondersteunen van eigenaren bij restauratie en onderhoud van monumenten	Ter bevordering van doelgericht advies over onderhoud van monumenten subsidiëren we inspecties van monumenten uitgevoerd door de Monumentenwacht. Met het advies dat de Monumentenwacht geeft aan eigenaren, kan doelgericht gerestaureerd en onderhouden worden. Hiermee kunnen restauratie achterstanden deels voorkomen worden. Wij gaan de Monumentenmonitor verbreden door de inspecties van incurante rijksmonumenten en provinciale monumenten aan de monitor te koppelen.	<p>1) Ten minste 700 inspecties uitgevoerd.</p> <p>2) Inspectierapporten 2014 van incurante rijksmonumenten en provinciale monumenten zijn gekoppeld aan de monumentenmonitor.</p>	Expertrol, deels uitgevoerd door Monumentenwacht	Subsidie Mon. Wacht *

	Ondersteunen van moleneigenaren bij onderhoud van molens	Molens zijn structuurdragers van provinciaal belang. Wij ondersteunen eigenaren van molens bij het onderhoud van de molens. Voor molens, die rijksmonument zijn, stellen wij subsidie beschikbaar tbv een meerjarig onderhoudsplan. Daarnaast willen wij het netwerk van moleneigenaren versterken door de molencontactdag te organiseren en ten minste 1 samenwerkingsverband tussen molenstichtingen te realiseren (Afhankelijk van uitkomsten onderzoek POM 2014). Tot slot gaan wij binnen ons thema cultuur en economie het cultureel ondernemerschap van moleneigenaren stimuleren.	1) Minstens 100 molens hebben op basis van een onderhoudsplan subsidie ontvangen voor de periode 2015-2017. 2) molencontactdag 2015 georganiseerd door CCNH. 3) minimaal 1 professioneel samenwerkingsverband tussen molenstichtingen gerealiseerd.	Aanjager, deels uitgevoerd door CCNH	705.000 + Deel subsidie CCNH
	Stimuleren van herbestemming van beeldbepalende monumenten	We willen leegstand en verval van specifiek erfgoed van provinciaal belang tegengaan. In de Monumentenmonitor is ook de leegstand in kaart gebracht, waarbij industrieel erfgoed en religieus erfgoed, militair erfgoed er als opgave uitspringen. Binnen het programma Herbestemd, uitgevoerd door CCNH, zal deze opgave in 2015 centraal staan. Binnen dit programma begeleiden wij een aantal voorbeeldstellende processen. Hierbij denken wij ook aan de inzet van bewoners en creatieve industrie. Ook wordt er weer een Dag van de Herbestemming georganiseerd. Deze koppelen wij in 2015 aan het Europese themajaar voor Industrieel Erfgoed. De uitvoeringsregeling voor haalbaarheidsonderzoeken voor herbestemming verlenen wij tot en met 2015.	1) Minimaal 3 herbestemmingstrajecten gestart en begin van proces begeleid. 2) Minimaal 15 haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. 3) Programma Herbestemd en Dag van de Herbestemming georganiseerd met als thema Industrieel Erfgoed.	Verbinder, deels uitgevoerd door CCNH	100.000 + Deel subsidie CCNH*

Programma Cultuur en Economie Beleidsdoel: Behoud en ontwikkelen van cultuur door economisch benutting				TOTAAL BUDGET Cultuur en Economie 2015: € 1.484.000	
Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2015	Rol	
Betere toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door meer gebiedsgerichte samenwerking	Aanjagen van regionale beeldverhalen	We gaan verder met de uitwerking van het regionaal beeldverhaal Gooi en Vechtstreek en breiden het werkgebied van het project Buitenplaatsen verder uit naar de landgoederen Noord-Kennemerland en 't Gooi. Ook in 2015 kijken we of er in een regio behoefte bestaat aan een regionale beeldverhaal en of daarvoor voldoende draagvlak bestaat. Indien mogelijk is dit een regio in Noord-Holland Noord. We delen de kennis en ervaring die we hebben opgedaan met het ontwikkelen van de verschillende regionale beeldverhalen.	1) Verdere uitwerking van de 2 bestaande regionale beeldverhalen (Gooi en Vechtstreek en Buitenplaatsen). 2) Kennisdeling aanpak regionale beeldverhalen.	Aanjager, expert, facilitator	200.000 + Deel subsidie CCNH*
	Stimuleren van samenwerking erfgoedinstellingen, culturele instellingen met vrijetijdscuster (toerisme en recreatie) om cultureel ondernemerschap te bevorderen.	We willen voor zowel de MRA als NHN een kanskaart cultuur en economie ontwikkelen. In deze kanskaart willen wij de economische kansen voor cultuur in kaart brengen. Wij nemen hiervoor de data uit de Monumentenmonitor en de onderzoeken Culturele Infrastructuur als basis. Hieraan koppelen we economische gegevens, zoals de Leefstijlatlas. Aan deze kansen willen wij ook (financiële) haalbaarheid koppelen door een verbinding te leggen met (onze) financieringsmogelijkheden. Vanuit onze kennis- en netwerkrol willen wij de kansen voortkomend uit de kanskaart onder de aandacht brengen bij onze uitvoeringspartners en samenwerkingspartners. Hierin nemen wij de uitkomsten van het project Handleiding Leefstijlatlas, uitgevoerd in de regio Alkmaar in 2014, mee. Voor bepaalde culturele instellingen/aanbod gaan wij cultureel ondernemerschap stimuleren en willen we de Leefstijlatlas verder benutten. Vanwege het succes van de pilotprojecten in de regio Alkmaar willen we ook een pilot in regio West-Friesland of regio Kop van Noord-Holland doen. Daarbij willen we de ontwikkelde handleiding actief uitrollen. Op verzoek van de Molenfederatie gaan we cultureel ondernemerschap stimuleren bij moleneigenaren. Voor kleine musea in NHN zijn wij in 2014 het project Impuls Kleine musea gestart, waarbij cultureel ondernemerschap en samenwerking worden gestimuleerd. In 2015 ronden wij dit af. Ook binnen het programma Herbestemd gaan wij cultureel ondernemerschap een structurele plek geven. Naar aanleiding van het onderzoek naar gebruiksmogelijkheden open data door culturele instellingen (oplevering eind 2014) zullen wij eventueel vervolgcacties opstellen voor open cultuurdata.	1) Kanskaart cultuur en economie NHN en MRA ontwikkeld. 2) Publicatie behoeftenonderzoek open data culturele instellingen. 3) Pilot Leefstijlatlas in Kop van NH of West-Friesland. 4) Cultureel ondernemerschap moleneigenaren gestimuleerd. 5) Impuls kleine Musea afgerond. 6) cultureel ondernemerschap onderdeel van programma Herbestemd. 7) Vervolgbeleid Open data cultuur opgesteld.	Verbinder	

	Aanjagen van cultuur-toeristische producten	In 2014 hebben wij de beste nieuwe ideeën voor cultuur-toeristische producten opgehaald uit het veld door middel van het project HollandCall. Deze ideeën zijn verrijkt en versterkt door de inzet van onder andere de creatieve industrie. In 2015 worden de geselecteerde ideeën uitgewerkt en wordt, afhankelijk van de kwaliteit van de ideeën, gestart met de uitvoering van deze projecten.	1) minimaal 4 projecten die bijdragen aan het cultuur-toeristisch beleid zijn verrijkt met bijdragen vanuit de creatieve industrie.	Aanjager	
	Beter toeristisch benutten van Uitwaaier en Uit in Noord-Holland	Wij willen culturele uit-informatie bij een breed publiek onder de aandacht brengen: inwoners en bezoekers. De werkzaamheden voor UIT-in-NH betreffen invoer van data en het technisch toegankelijk maken voor publiek. In 2015 blijft de inzet gericht op een uitbreiding van zelfstandige invoerpartners. Als gevolg van de voorgenomen bezuinigingen op UIT in NH vanaf 2017 geven wij CCNH binnen de afspraken van de boekjaarsubsidie de ruimte een business case en een marktanalyse voor UIT-in-NH ontwikkelen op basis waarvan inzichtelijk wordt gemaakt hoe de toekomst van UIT-in-NH er uit kan zien. Nieuwe UITpunten en de Uitwaaier zijn onderdelen van de business case.	1) Cultuur-toeristische informatie is toegankelijk voor een breed publiek.	Aanjager, uitgevoerd door CCNH	Subsidie CCNH *
	Financieren regionaal theaterfestival Karavaan	In de Kaderbrief 2015 is besloten dat de financiering van de Karavaan vanaf 2016 stopt. In 2015 willen wij de Karavaan de ruimte bieden om deze bezuiniging voor te bereiden. Inhoudelijke resultaten voor de Karavaan zijn opgenomen onder Culturele Infrastructuur.	1) Subsidie verleend aan CCNH voor het uitvoeren van Theaterfestival Karavaan.	Aanjager, uitgevoerd door CCNH	Subsidie CCNH *
Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2015	rol	
Nauwere samenwerking tussen de creatieve industrie en andere economische partijen	Stimuleren inzet creatieven binnen provinciale opgaven	Wij zetten de denkracht van creatieve industrie in om kansrijke concepten uit te werken ten behoeve van bestaande initiatieven voor herbestemmingsopgaven, herstructureringsopgaven in de toeristische sector, cultuur-toeristische producten en/of regionale beeldverhalen. Wij zorgen voor een zo goed mogelijke aansluiting bij de regionale identiteit. Ook gaan wij meer opgavegericht en aansluitend op de behoefte creatieve industrie als innovatieinstrument inzetten.	1) Ten minste een innovatief project dat bijdraagt aan een opgave uit het cultuurbeleid is gerealiseerd.	Verbinder	100.000

Programma Culturele Infrastructuur Beleidsdoel: Culturele infrastructuur toegankelijk en bereikbaar houden				TOTAAL BUDGET Culturele infrastructuur 2015: € 4.065.240	
Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2015	rol	
Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking	Regionaal agenderen van (mogelijke) problemen culturele infrastructuur in NHN en MRA	<p>Vanuit onze netwerkrol stimuleren wij regionale samenwerking op het gebied van cultuur binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Noord-Holland Noord (NHN). In de MRA geven wij nadere uitwerking aan de opgestelde culturele samenwerkingsagenda (Cultuurimpuls) m.n. de verbetering van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het culturele aanbod. De uitkomsten van het bezoekersstromenonderzoek 2014 zijn daarbij leidend. Waar mogelijk wordt de koppeling gelegd met de Amsterdam economic board. In NHN kiezen wij voor een kleinere regionale schaal: Kop van NH, West-Friesland. Dit doen wij op basis van onze ervaringen in de regio Alkmaar in 2014. Vanuit onze netwerkrol zetten wij het instrument Cultuurnetwerk, georganiseerd door CCNH, in om partners te verbinden en (nieuwe) netwerken te vormen. Naast de gebiedsgerichte aanpak zien wij kansen om de bereikbaarheid van het culturele aanbod binnen het programma OV-knooppunten te agenderen. Hierbij worden de te ontwikkelen kansenkaarten voor MRA en NHN betrokken. Vanuit onze kennisrol vullen wij de provinciale kennisdatabank op de provinciale website aan met het eind 2014 in de MRA uitgevoerde bezoekersstromenonderzoek. Deze data en de data van de Noord-Hollandse culturele infrastructuur nemen wij op in de kansenkaart cultuur en economie.</p>	1) Samenwerking gestimuleerd in MRA o.a. aan de hand van resultaten bezoekersstromen-onderzoek. 2) Samenwerking in Kop van NH en West-Friesland is gestimuleerd. 3) Georganiseerd: -1 provinciaal Cultuurnetwerk (CCNH) en - 1 Cultuurnetwerk MRA, 1 Te gast in de Kop van NH en 1 Te gast in West-Friesland (CCNH) 4) Kennisdatabank op provinciale website is doorontwikkeld en kent doorwerking in kansenkaart NHN en MRA.	Verbinder, deels uitgevoerd door CCNH Kennisrol/expert	141.000 + Deels subsidie CCNH*
	Ontwikkelen van goede voorbeelden van bovenlokale samenwerking	Vanuit onze verbinderrrol blijven wij regionale samenwerking stimuleren tussen culturele instellingen in de regio's Kop van N-H, West-Friesland en 't Gooi. Ter versterking van de regionale identiteit maken wij gebruik van de ontwikkelde regionale beeldverhalen zoals in de Gooi- en Vechtstreek. Onderzocht wordt in hoeverre ter stimulering van gebiedsgerichte samenwerking cultuurmakelaars kunnen worden aangesteld om verbindingen te leggen tussen culturele infrastructuur binnen een regio of tussen regio's. Opgedane kennis ontsluiten wij via onze kennisdatabank op de provinciale website.	1) 2 voorbeeldprojecten samenwerking culturele instellingen in regio Kop NH, West-Friesland en 't of Gooi zijn gerealiseerd. 2) Voorbeeldprojecten zijn opgenomen op de kennisdatabank.	Verbinder	

	Stimuleren cultureel ondernemerschap tijdelijk aanbod (bv. Festivals)	<p>Uit de in 2013 uitgevoerde analyse naar de culturele infrastructuur in Noord-Holland is gebleken dat regionale festivals (tijdelijk aanbod) steeds belangrijker zullen worden als aanvulling op het bestaande fysieke aanbod. Gezien het bovenlokale en vaak bovenregionale karakter van festivals blijven wij de instandhouding van dit tijdelijke aanbod stimuleren. Door middel van onze investering in Voordekunst.nl bieden wij het Noord-Hollandse aanbod (inclusief festivals) de mogelijkheid extra financiering te genereren en stimuleren we cultureel ondernemerschap. Wij vragen CCNH om in 2015 het gebruik van de website te stimuleren en te focussen op NHN.</p> <p>Ook in 2015 zetten wij binnen de Karavaan in op het stimuleren van cultureel ondernemerschap: de ontwikkeling van duurzame dagarrangementen door samenwerking met het culturele veld, toeristische partijen en ondernemers. Dit kan tevens een bijdrage leveren aan de verzelfstandiging van de Karavaan. Daarnaast gaan wij de Karavaan in 2015 benutten om onze eigen culturele beleidsopgaven onder de aandacht te brengen, waaronder herbestemming. Deze binnen de Karavaan te realiseren activiteiten worden gekoppeld aan gebiedsgerichte opgaven in NHN en MRA en aan de activiteiten op het gebied van cultureel ondernemerschap in het thema cultuur en economie.</p>	<p>1) 50 projecten gefinancierd via voordekunst.nl waarvan 15 in NHN zijn gerealiseerd .</p> <p>2) Subsidie verleend aan CCNH voor realisering van</p> <ul style="list-style-type: none"> - randprogrammering, dagarrangementen en tijdelijk aanbod op 2 festivallocaties binnen de Karavaan en - tijdelijk aanbod in herbestemmingslocaties. 	Verbinder, deels uitgevoerd door CCNH	
	Ondersteunen provinciaal netwerk van (basis) bibliotheken	<p>Wij willen een kwalitatief openbaar bibliothekennetwerk binnen het sociaal-culturele voorzieningennetwerk stimuleren. Dit doen wij binnen onze rol zoals geformuleerd in de nieuwe Bibliotheekwet: het in stand houden van interbibliotheecair leenverkeer en de ontwikkeling van innovaties in het fysieke domein. Dit laatste gebeurt in overeenstemming met de Koninklijke Bibliotheek in verband met haar coördinerende taak. Deze activiteiten zijn in het takenpakket van onze Provinciale Service Organisatie ProBiblio opgenomen.</p> <p>Bibliotheekvoorzieningen binnen kleine kernen heeft onze speciale aandacht en daarom hebben wij vanuit EXIN-H geld beschikbaar gesteld voor twee projecten ter verbetering van bibliotheekvoorzieningen in kleine kernen. Met deze investering is in 2014 begonnen met een project in West-Friesland. Dit project wordt in 2015 afgerond. De Kopgroep bibliotheken dienen in 2015 een voorstel in voor een project dat wordt afgerond in 2016.</p>	<p>1) Subsidie verleend aan ProBiblio voor het uitvoeren van onze wettelijke taak zoals afgesproken in het activiteitenplan 2015.</p> <p>2) Het project bibliotheken kleine kernen in West-Friesland is gerealiseerd en in Kop van N-H in uitvoering.</p>	Verbinder, uitgevoerd door ProBiblio	Subsidie ProBiblio + Deels EXIN-H

	Coördineren en mede uitvoeren van Programma Cultuureducatie Noord-Holland	Wij stimuleren een kwalitatief hoogwaardig cultuureducatiebeleid op basisscholen in Noord-Holland. In samenwerking met 26 gemeenten is het programma Cultuureducatie met Kwaliteit voor Noord-Holland 2013-2016 opgesteld (CMK). Voor de uitvoering van dit programma heeft de provincie met de 26 gemeenten een co-financieringsafspraken met het Rijk/Fonds Cultuurparticipatie gemaakt (FCP). Plein C coördineert en voert het CMK programma mede uit. In de periode 2013-2016 worden in 26 gemeenten samenwerkingsprojecten tussen culturele instellingen en scholen gerealiseerd waarbij kwaliteitsverbetering van cultuureducatie centraal staat. De provinciale inzet via Plein C bestaat uit gezamenlijke productontwikkeling en kennisdeling. Hierbij staan 4 programmalijnen centraal: De culturele rugzak, Competenties voor cultuureducatie, Duurzaam en meetbare leeropbrengsten.	1) Subsidie verleend aan CCNH/ Plein C voor: - begeleiding en ondersteuning van penvoeders van 26 lokale projecten bij de realisatie van hun CMK programma; - monitoring van de resultaten en de indiening van tussenrapportage en verantwoording bij het FCP en - uitvoering van de 4 Programmalijnen.	Verbinder, deels uitgevoerd door CCNH/ Plein C	Subsidie CCNH*
	Ondersteunen van het provinciale netwerk cultuureducatie	Wij ondersteunen het provinciale netwerk cultuureducatie door subsidiering van Plein C. Plein C ondersteunt scholen, cultuuraanbieders en gemeenten met deskundigheidsbevordering, informatie en netwerkvorming om hen te stimuleren het cultuuraanbod voor het primair onderwijs op peil te houden. Plein C ondersteunt schoolbesturen, scholen, culturele instellingen en gemeenten bij de totstandkoming van lokale convenanten Cultuur en Onderwijs. Op deze wijze geven wij mede uitvoering aan het door ons in 2013 ondertekende bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs 2013-2023. Dit, door OCW in samenwerking met de VNG en IPO opgestelde, kader bevat de gezamenlijke ambitie voor het cultuuronderwijs van rijk, gemeenten, provincies en schoolbesturen. Het creëert voor de periode 2013-2023 randvoorwaarden voor scholen en culturele instellingen om te blijven werken aan de kwaliteit van het cultuuronderwijs.	1) Subsidie verleend aan CCNH/ Plein C voor: - ondersteuning van het provinciale netwerk cultuureducatie en - ondersteuning van gemeenten en schoolbesturen bij de totstandkoming van lokale convenanten cultuur en onderwijs.	Verbinder, uitgevoerd door CCNH/Plein C	Subsidie CCNH*
	Financieren van maximaal twee jeugdtheatergezelschappen met een provinciaal schaalniveau	Met de subsidiëring van twee jeugdtheatergezelschappen (De Toneelmakerij en Aya) dragen wij bij aan een kwalitatief hoogwaardig cultuureducatief provinciaal aanbod. Deze financiering is voorwaarde voor cofinanciering van het Rijk in de periode 2013-2016.	1) Subsidie verleend aan AYA en de Toneelmakerij voor de productie van educatieve jeugdtheatervoorstellingen.	Bestuurlijke afspraak 2013-2016	358.000

	Verduurzamen van Oneindig Noord-Holland	Met de stichting Oneindig Noord-Holland (SONH) stimuleren wij de ontsluiting van cultureel erfgoed voor een breed publiek door verhalen met collecties van vele musea, archieven, historische verenigingen en culturele instellingen te verbinden en toegankelijk te maken. In 2015 wordt de verdere verzelfstandiging vormgegeven. In 2015 zal een evaluatie plaatsvinden van de prestatieafspraken (verdere financiële verzelfstandiging en inhoudelijke doorontwikkeling van de stichting) en een besluit genomen worden over de provinciale rol na 2015. De prestatieafspraken betreffen: 1) 50% financiering van derden is gerealiseerd (€ 200.000). 2) Aantal bezoekers website is minimaal gelijk gebleven (250.000). 3) Aantal ontsloten objecten is met 25% toegenomen tot 100.000. 4) Aantal verhalen is toegenomen tot minimaal 10.000. 5) Er zijn 10 nieuwe routes ontwikkeld. 6) Ten minste 4 producten, zoals routes en publiciteitscampagnes, worden in de periode 2013-2015 ontwikkeld in opdracht van en/of in cofinanciering derden. 7) 100 partners nemen deel aan netwerk van ONH. 8) tenminste 15 partners nemen financieel deel. 9) tenminste 2 toeristisch recreatieve partners nemen deel.	1) Subsidie verleend aan SONH voor de instandhouding van de website. 2) Prestatieafspraken 2013-2015 geëvalueerd. 3) Meerjaren Beleidsplan SONH vanaf 2016 vastgesteld.	Verbinder, uitgevoerd door SONH	Subsidie SONH*
	Beheren collectie Provinciale Atlas	Met de subsidiëring van het Noord-Hollands Archief (NHA) wordt het NHA verantwoordelijk voor zowel het beheer als de toegankelijkheid en het aankoopbeleid van de Provinciale atlas. Om de bekendheid van de Atlas te vergroten organiseert het NHA minimaal 2 tentoonstellingen.	1) Subsidie verleend aan het NHA voor: - het voeren van het beheer en aankoopbeleid van de Provinciale Atlas en - de realisatie van minimaal 2 tentoonstellingen.	Eigenaar PNH Beheerder, uitgevoerd door NHA	113.000

* Totaal budget uitvoeringsorganisaties

Uitvoeringsorganisaties	2015 (€)
Cultuurcompagnie Noord-Holland **	2.667.000
ProBiblio	2.533.000
Monumentenwacht	332.000
Stichting Oneindig Noord-Holland	200.000

** Cultuurcompagnie Noord-Holland uitgesplitst naar Programma

Programma	2015 (€)
1) Cultuur en Ruimte	763.000
2) Cultuur en Economie	1.184.000
3) Culturele Infrastructuur	720.000
Totaal	2.667.000